

спирається на розуміння розумової активності людини і розробляє свої моделі у зв'язку з цими науками та їх прогресом.

Структурно, методологічно і технологічно когнітивна регіональна економіка пов'язана з методами штучного інтелекту та управління знаннями в економіці.

Список літератури:

1. Боревская Н.Е. Эпоха «экономики знаний»/ Н.Е. Боревская // Поиск. - 2001. - №26. - С.10.
2. Коротаев А.В. Законы истории. Математическое моделирование исторических макропроцессов. Демография, экономика, войны / А.В. Коротаев, А.С. Малков, Д.А. Халтурина / Отв. ред. Н.Н. Крадин. М.: КомКнига, 2005. - 344 с.
3. Maddison A. Monitoring the World Economy, 1820–1992 / A. Maddison. Washington, DC: Organization for Economic Cooperation and Development, 1995. - 255 p.
4. Нонака И. Компания – создатель знания. Зарождение и развитие инноваций в японских фирмах / И. Нонака, Х. Такеучи : пер. с англ. – М. : ЗАО «Олимп-Бизнес», 2011. - 384 с.
5. Topol R. Cognitive Economics: New Trends/ R. Topol, B. Walliser. – Elsevier Science, 2007. - 278 p.
6. Walliser B. Cognitive Economics / B. Walliser. – Springer, 2008. – 185 p.
7. Ross D. Economic Theory and Cognitive Science: Microexplanation / D. Ross. - The MIT Press, 2007. – 454 p.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРАВЛІННЯ В ЛІСОВОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

*Бокоч В.В., к.с.-г.н., доцент кафедри лісівництва,
Державний ВНЗ «УжНУ», м.Ужгород, Україна*

Стандарт управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку розроблено щодо системи ведення лісового господарства постійних користувачів земельних ділянок лісового фонду України, які підтримують розвиток і поширення лісової сертифікації, багатоцільове, невиснажливе та безперервне лісокористування, незалежно від їх відомчої приналежності та форм власності на основі принципів і критеріїв Лісової опікунської ради (FSC) та у відповідності до керівництва для національних ініціатив із розробки стандартів FSC з урахуванням Пан-європейських критеріїв та індикаторів сталого управління лісами [4].

Управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку передбачає гармонізацію в просторі економічних, екологічних і соціальних аспектів лісогосподарської діяльності з метою збереження, невиснажливого використання лісів, підтримки та відтворення широкого спектру природних і суспільних функцій у довгостроковій перспективі. Метою Протоколу про стале управління лісами до

Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат є сприяння сталому управлінню Карпатськими лісами та їхній охороні в інтересах нинішнього та майбутніх поколінь, що повинне базуватися на забезпеченні ефективнішого впровадження правових інструментів з питань розвитку лісового господарства Європейського Союзу. Європейське співтовариство ще у 2006 р. чітко визначилося із програмними завданнями зі сталого лісового менеджменту в лісовому Плані Дій Європейського Союзу та низці національних програм розвитку сільських територій. Міжнародні угоди щодо лісів і довкілля, зокрема прийняті у рамках програми ENPI FLEG «Вдосконалення систем правозастосування і управління в лісовому секторі країн східного напрямку Європейської політики добросусідства і Росії», покликані забезпечити підвищення рівня суспільного усвідомлення проблем лісового сектору національної економіки та багатоаспектної ролі лісів у гарантуванні екологічної та продовольчої безпеки на глобальному рівні, а отже, сталого розвитку.

Вирішенню теоретико-методологічних і прикладних проблем управління лісами та організації лісового господарства на засадах сталого розвитку присвячено праці багатьох науковців, зокрема, В.С. Бондаря, Я.В. Ковалю, О.А. Голуба [1], І.М. Лицура [3], І.М. Синякевича [2] та ін. Вчені дійшли до висновку, що лише на основі отриманих нових науково-прикладних результатів, імовірнісним стає запровадження у стислі терміни прогресивних дієвих технологій різної природи (політичних, соціальних, управлінських, технологічних, еколого-економічних тощо), які забезпечать рушійними засобами досягнення збалансованості природо- й ресурсовикористання, загальної рівноваги в межах економічної системи держави, її цілеспрямований перехід до сталого розвитку. Тобто, наразі, слід забезпечити всебічну модернізацію державного устрою та виробничо-господарських, техніко-технологічних і системно-універсальних процесів, переорієнтацію системи державного управління на новий, інноваційний шлях розвитку в контексті розбудови економіки інноваційно-інформаційного типу.

На думку спеціалістів, концепція сталого лісокористування не є досконалою, адже вона не враховує умови соціального розвитку суспільства. Вона зможе стати дієвим інструментом лише у тому випадку, коли буде комплексно вирішувати екологічні, соціальні та економічні проблеми і супроводжуватиметься відповідними економічними інструментами лісової політики. Таким чином, система управління лісами повинна бути орієнтованою на виконання комплексу екологічних, економічних та соціальних цілей, тоді як система управління лісовим господарством повинна бути орієнтованою на економічні цілі.

Реформування організаційно-економічного механізму відтворення і використання лісових ресурсів повинно здійснюватись в напрямі відповідності їй до переходу всіх підприємств лісового комплексу на засади сталого екологічно збалансованого розвитку, що передбачає й удосконалення основних важелів та інструментів даного механізму, наприклад, таких як нормативи використання і відтворення лісових ресурсів. Режим використання ресурсів і їх відтворення у структурі механізму має визначити форми і методи забезпечення таких завдань як

планування відтворення і використання лісових насаджень для забезпечення потреб народного господарства в лісопродукції і продуктах побічного користування лісом, стимулювання їх розвитку та впровадження нових форм лісовирощування. При цьому виникає необхідність формування нової концепції лісовирощування і лісокористування, в основу якої слід покласти лісівничі й соціально-економічні показники, що безпосередньо впливають із системи раціонального екологічно збалансованого лісокористування [5].

Отож, місією системи управління лісами України є забезпечення використання лісових екосистем на засадах сталого розвитку. Ефективність системи управління полягає у здатності досягати цілі з оптимальними витратами часу, ресурсів. Прийняття оптимальних управлінських рішень потребує гнучких механізмів забезпечення і стимулювання збалансованого використання потенціалу природних ресурсів, їх відтворення та охорони для досягнення паритету екологічних, економічних та соціальних аспектів сталого розвитку. У зв'язку з цим необхідною передумовою (компонентою) сталого розвитку України повинна бути єдина багаторівнева та багатокритеріальна стратегія, доповнена системою програм і планів щодо лісів, інноваційною політикою зорієнтованою на суттєве покращення еколого-економічного та соціального статусу країни, регіону, окремого суб'єкта господарювання у коротко- та довгостроковій перспективах.

Список літератури:

1. Коваль Я.В. Проблеми збалансованого лісокористування в системі сталого розвитку / Я.В. Коваль, В.С. Бондар, О.А. Голуб. – К. : Наук. світ, 2005. – 224 с.
2. Лісова політика : теорія і практика : монографія / І.М. Синякевич, І.П. Соловій, О.В. Врублевська та ін. ; за заг. ред. І.М. Синякевича. – Львів : ЛА «Піраміда», 2008. – 612 с.
3. Потенціал сталого розвитку України на шляху реалізації інтеграційного вибору держави : монографія / О. М. Алимов, І. М. Лицур, В. В. Микитенко та ін. – К. : ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. – 520 с.
4. Проект документу «Стандарт управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку в Україні» (версія від 14.09.2006 р.) / Робоча група з питань добровільної лісової сертифікації в Україні. – 2006. – 36 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ncsu.nauu.kiev.ua/doc/150906/proj_stand.pdf.
5. Формування моделі управління природними ресурсами в ринкових умовах господарювання : монографія / [за заг. ред. д.е.н., проф., акад. НААН України М.А. Хвесика]. – К. : ДУ ІЕПСР НАН України, 2013. – 304 с.